

ДЖЕЙМС БАРКЛИ
УВОД КЪМ „ПОДВЕТРИЯТА
НАКРАЙ СМЕХА“

Превод от английски: Валерий Русинов, 2012

chitanka.info

Някой веднъж ми каза, че фентъзито не можело да се „направи“ в къса форма. Огледайте рафтовете с фентъзи и непременно ще намерите основание за съпричастие към този възглед. Да си го кажем откровенно: на голям процент писатели на фентъзи им е доста трудно да се справят с една история в три дебели тома.

Но не там е въпросът. Фактът, че четете това, означава, че се надявате този някой да не е прав. Или че *знаете*, като мен, че този някой греши. О, да, приятели, много греши. Фентъзито под формата на новела е живо и здраво. И ако вече сте подхванали новела на Ериксън, ще знаете, че той е великолепен изразител на тази форма.

Което ми напомни нещо. Хронологията. Тази новела е централната част на трилогия, не че е важно за вас точно в момента, защото като самостоятелна си е чудесна. А в случай, че искате да знаете, предхождащата новела е „Следва кръв“ (и читателите на тази първа част ще открият, че някои познати герои са се върнали), а следващата е „Здравите мъртъвци“. По-хубаво не може и да бъде, нали?

Тъй че това е постановката засега. Какво да кажем за тази, „Подветрията Накрай света“? Тази част развихря ужасяваща мощ в ограничено пространство, от което няма измъкване. И набляга съкрушително на несломимата природа на човешкото същество, изложено на смъртна опасност. Разположена е в света на Малазан, но в един далечен край, населен почти изключително от окаяни нещастници.

Но отговаря ли на равнището на един пълен том от поредицата на Ериксън? Може ли човек наистина да натъпче цялата характеристика на герои, действие, възбуда и атмосфера в нещо относително толкова малко? Ето ви друг въпрос със същия отговор: папата германец ли е? (Ясно е, че този отговор-въпрос ще е в сила само докато Бенедикт XVI е жив, но е по-добър от мечките и горите и пр.)

Виждате ли, у Ериксън го има онова нещо, което му позволява да дестилира есенцията, която го прави първокласен романист, в по-късите си творби. Не всеки автор може да постигне това и да съхрани кохерентна структура на повествованието. Това, което имаме при Ериксън обаче, е цялостен епизод, който намеква за по-големи неща около него. Имаме герои, които могат да ви разкажат половината си биография в една-единствена реплика. Имаме неумолимо действие,

великолепно преценен диалог и чудесно чувство за хумор, което феновете на Подпалвачите на мостове познават и обичат. И знаете, просто *знаете*, че авторът страхотно се е забавлявал, докато го е писал.

Да бъдем наясно: тук героите абсолютно правят историята. И не просто хората, съществата също. Преди още да съм стигнал до трета страница, вече ми беше жал за нещастния екипаж. А това беше *преди* да разбере какво предстои. Но каквото и да предстоеше да се разкрие, имаше го онова мощно чувство, че героите не носят никаква особена вина за онова, което ще ги сполети, и са напълно неподготвени и неспособни да се справят с него.

Има ги огромните същества, на които да се насладиш. Личът е особено удовлетворяващ. Обитателите на вранското гнездо, бандата изнервени души, мистериозните пътници, нещастният индивид, който губи телесни части една по една при все по-нелепи обстоятелства. А колкото до онова, което плува в морето или пребивава в сандъка, ами... Изостри ли се апетитът? Надявам се.

Това, което най-много ме впечатли в „Подветрията Накрай смеха“, беше, че се случват толкова много неща в толкова малко пространство. Толкова много се съобщава, докато действието кипи. На всеки, който следи сериала „Фолти Тауърс“, това ще му е познато. Във всеки откъс от половин час има достатъчно материал за три стандартни комедии на ситуацията. Помните ли епизода, наречен „Германците“? Ами че те дори не се появяват първите двамадесет минути. Мисля, че схващате идеята.

Внезапни удари, рикоширащи покрай мрачен войнишки хумор. Грандиозен хаос се вихри, докато научаваме интимни подробности за горките нещастници, които толкова искат да оцелеят. Дори имената говорят гръмка за индивида. Прякор или истинско име, все едно. Наситени са с индивидуална биография по начин, който дори не съм си въобразявал. И съществуват в толкова зловеща атмосфера, че човек се бои какво ще ги сполети още докато се смее до сълзи на безпомощността им.

Точно това са хората, за които е изкована фразата „окаяни нещастници“. Тръгнали са на път, от който няма връщане, нито бягство. И тук има още нещо добре предадено. Онази част от човешкия дух, която, когато не ѝ е предложен никакъв друг избор освен онзи, от който човек най-много се страхува, реагира със

забележителен кураж. Когато не може да се направи нищо друго, освен да се биеш с привидно непобедимото, когато всяка друга врата е затворена, освен да легнеш разтреперан и да чакаш края, дори безпомощните могат да се надигнат. Но го правят с огромна неохота и без никаква друга мисъл освен самосъхранението.

„Подветрията Накрай смеха“ е един великолепно ексцентричен подарък. Изключително безстрашна и завладяваща. И най-вече — неимоверно забавна. Ериксън в това му настроение се чете с наслада. Тъй че, моля, отпуснете се, вземете си любимото питие, в достатъчно количество, заедно с любимите ви ядки, крекери или каквото и да е там, и се насладете на това фантастично пътешествие.

Джеймс Баркли, 2007

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.